

Debreceni Ítéltábla

Gf.IV.30.032/2026/6.

A Debreceni Ítéltábla a Zamecsnik, Pósfai és Társai Ügyvédi Iroda (FÉL CÍME, ügyintéző: dr. Zamecsnik Tamás ügyvéd) és a Dr. Boross Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Boross Ildikó, FÉL CÍME) által képviselt FELPERES NEVE (FELPERES CÍME) felperesnek – a Dr. Kiss Miklós Ügyvédi Iroda (FÉL CÍME, ügyintéző: dr. Kiss Miklós ügyvéd) és a Dr. Hidasi és Társai Ügyvédi Iroda (FÉL CÍME, ügyintéző: dr. Hidasi Gábor ügyvéd) által képviselt ALPERES NEVE (ALPERES CÍME) alperessel szemben kártérítés megfizetése iránt indított perében a Debreceni Törvényszék 2025. december 11-én meghozott 6.G.40.054/2024/74. számú ítélete ellen a felperes 76. sorszám alatt benyújtott, majd 78. sorszám alatt kiegészített fellebbezése folytán indult másodfokú eljárásban – tárgyaláson kívül – meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 4 699 648 (négymillió-hatszázkilencvenkilencezer-hatszáznegyvennyolc) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

[1] A felperes 2017-ben úgy döntött, hogy egy modern meddőségi centrumot hoz létre D.-ben, ahol szervezeten kívüli megtermékenyítéssel (a továbbiakban IVF) fog foglalkozni. Ennek érdekében 2017. november 1-től határozatlan időre bérbe vette a CÍM alatt található ingatlant, majd – önerőből és hitelből – megkezdte annak átalakítását, amelynek terveit a HIVATAL 2018. január 18-án – hatósági előírások mellett – előzetesen jóváhagyta.

[2] Mivel az egészségügyi szolgáltatások nyújtásához szükséges szakmai minimumfeltételekről szóló 60/2003. (X.20.) ESzCsM rendelet (a továbbiakban: R.) melléklete szerint az IVF tevékenység egyik feltétele fekvőbeteg-intézményi háttér biztosítása volt szövődmény esetén 15 percen belül, a felperes 2018 szeptemberében szóban, majd 2018. december 3-án írásban is az alperes – jogi személyiséggel ekkor még nem rendelkező – KÖZPONTjának elnökéhez: dr. B. E.-hez fordult, aki mindkétszer úgy nyilatkozott, hogy az alperes a fekvőbeteg-intézményi háttér biztosítása érdekében nem kíván szerződést kötni a felperessel. Mindezt a 2019. január 7-én kelt válaszlevelében azzal indokolta, hogy a KÖZPONTban kormányzati támogatással ún. CENTRUM (a továbbiakban: CENTRUM) működik, amely maga is IVF tevékenységet végez, a fekvőbeteg-ellátás biztosításáért pedig a KÖZPONT – a felperes ajánlatával szemben – nem számolhat fel térítési díjat. Az elutasítás miatt a felperes a fekvőbeteg-intézményi háttér biztosítására irányuló együttműködési

megállapodást 2019. január 24-én a B-i KÓRHÁZZal kötötte meg, amely autópályán 35, autóúton pedig 40 percre van a felperes tervezett meddőségi központjától.

[3] 2019 májusában a felperes törvényes képviselője: dr. A. L. az alperes rektorához: dr. Sz. Z.-hoz fordult, a személyes találkozójukra pedig magával vitte a háttérintézményi megállapodásról készített szerződéstervezetet. E találkozón a rektor azt javasolta, hogy a felek tervezett együttműködése terjedjen ki a tudományos kutatásra és az innovációra is. Az erre vonatkozó együttműködési szándéknyilatkozat tervezetét a rektor kérésére a kabinetfőnöke: dr. M. J. szövegezte meg, akinek dr. A. L. átadta a magával vitt háttérintézményi szerződéstervezetet is. A kabinetfőnök a tervezeteket 2019. június 4-én megküldte a felperes törvényes képviselőjének, de jelezte, hogy a végleges szöveg még változhat, mert az egyetemen belül a szakmai egyeztetés nem történt meg. Bár dr. A. L. 2019. június 12-én – kisebb javításokkal – visszaküldte a tervezeteket a kabinetfőnöknek, azokat a felek nem írták alá.

[4] Ennek ellenére a felperes folytatta a meddőségi centrum kialakítását, 2019. október 28-án pedig működési engedély kiadása iránti kérelmet nyújtott be a HATÓSÁGhoz (a továbbiakban: hatóság), e kérelméhez azonban nem csatolta a KÓRHÁZZal megkötött háttérintézményi megállapodást. A hatóság 2019. október 29-én felhívta őt arra, hogy az eljárás megszüntetésének terhe mellett 45 napon belül pótolja a kérelmének hiányosságait, ennek keretében pedig csatolja a közreműködő egészségügyi szolgáltatókkal kötött közreműködői szerződését, közölje az egészségügyi tevékenységet végzők egészségügyi alkalmassági vizsgálatának időpontját és eredményét, valamint nyújtsa be azt a szerződést/megállapodást, amelyet a szövődmény esetén 15 percen belül elérhető fekvőbeteg-intézményi háttér biztosítására kötött. Az eljárás során a hatóság beszerezte a BIZOTTSÁGának (a továbbiakban: HRB) véleményét, amely a felperes kérelmét színvonalasnak és részletesnek minősítette, de további hiányosságokat talált, ennek keretében pedig a tervezett szakmai tevékenységre vonatkozó speciális, célzott felelősségbiztosítás benyújtását, valamint a tárgyi eszközökkel és tájékoztatókkal kapcsolatban módosítások elvégzését kérte. A felperes a hiányosságokat nem pótolta, hanem három alkalommal is szünetelést kért, ezért az eljárás – kisebb megszakításokkal – 2019. december 13-tól kezdődően szünetelt. A szünetelés alatt: 2021. április 7-én a felperes ismét fekvőbeteg-intézményi háttér biztosítására irányuló szerződés megkötését kérte az ekkor már jogi személyiséggel rendelkező szervezeti egységnek minősülő KÖZPONT elnökétől, 2021. április 14-én azonban újra elutasító választ kapott. Mivel pedig a 2020. november 22-én elrendelt harmadik szüneteléstől számított hat hónap alatt nem kérte a hatósági eljárás folytatását, az – e határidő elteltével – külön végzés nélkül megszűnt.

[5] 2021. június 29-én módosult az egészségügyről szóló 1997. évi CLV. törvény (továbbiakban: Eütv.) 169. §-a is, a módosított jogszabálysöveg pedig megtiltotta, hogy magánegészségügyi vállalkozások reprodukciós eljárásokat, egyebek mellett IVF tevékenységet végezzenek. E rendelkezést az Eütv. 244/A. § (3) bekezdése 2022. július 1-től rendelte alkalmazni azzal, hogy az Eütv. 244/A. § (9) bekezdése alapján a magánegészségügyi szolgáltatók reprodukciós eljárások végzésére vonatkozó működési engedélye 2022. június 30-án hatályát veszítette, e szolgáltatók pedig az Eütv. 244/A. § (11) bekezdése alapján 2021. szeptember 30-át követően nem kezdhettek új reprodukciós eljárást és meddőségkezelési célú önálló új beavatkozást, az Eütv. 244/A. § (19) bekezdése értelmében ugyanakkor kártalanítást kaptak.

[6] A felperes a megváltoztatott keresetében elsődlegesen 520 102 000 Ft és kamatának a megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Arra hivatkozott, hogy az alperes a háttérintézményi megállapodás megkötésének indokolatlan megtagadásával visszaélt az IVF szolgáltatások releváns piacán fennálló gazdasági erőfölényével, amellyel megsértette a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (továbbiakban: Tpv.) 21. § c), d), g), i) és j) pontjait, valamint a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 1:5. §-át. Mivel a működését 2020. január 1-én kizárólag emiatt nem tudta megkezdeni, az alperes a Ptk. 6:519. §-a alapján köteles megtéríteni az ebből eredő kárát, amely a 2020. január 1. és 2022. június 30. között elmaradt 186 779 000 Ft hasznából, az Eütv. 244/A. § (19) bekezdése alapján elmaradt 68 095 000 Ft kártalanításból és a 2019. május 31. napja után felmerült 300 018 000 Ft befektetési költségéből állt azzal, hogy ezen összegből 34 790 000 Ft egyes eszközök értékesítése és egyes beruházások elszámolása folytán megtérült.

[7] A felperes másodlagosan két – egymással vagylagos viszonyban álló – keresetet terjesztett elő. Az egyik másodlagos keresete a Ptk. 62. § (5) bekezdése alapján 520 102 000 Ft és kamatának a megfizetésére irányult. Arra hivatkozott, hogy a felek 2018. december 3. és 2021. április 14. között folyamatosan tárgyaltak egymással a háttérintézményi megállapodás megkötéséről, az alperes rektora pedig azzal hitegette őt, hogy a szerződéskötésnek nincs akadálya. Ennek ellenére az alperes az egyeztetett szövegezésű megállapodás aláírását utóbb indokolatlanul megtagadta, arról pedig nem tájékoztatta őt, hogy a kormányzat szándékában áll az IVF tevékenység államosítása. Erre tekintettel köteles az ebből eredően őt ért kárt megtéríteni, amelynek összege megegyezik az elsődleges keresetével. Az ezzel vagylagosan előterjesztett másik másodlagos keresetében a felperes a Ptk. 6:587. §-a alapján 300 018 000 Ft és kamatának a megfizetését kérte. Arra hivatkozott, hogy az alperes rektorának szerződéskötéssel kapcsolatos biztatása miatt folytatta a meddőségi centrum kialakítását, ezért az alperes köteles megtéríteni a 2019. május 31. napja után felmerült beruházási kiadásait.

[8] Az alperes az ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Érvelése szerint az elsődleges kereset azért alaptalan, mert e követelést nem vele szemben kell érvényesíteni, továbbá nem terjed ki rá a Tpv. hatálya sem, ugyanis nem piaci magatartást tanúsít, hanem ellátási kötelezettség alapján közfeladatot lát el. Nem volt erőfölényes helyzetben és visszaélést sem követett el. A betegellátási kötelezettségét nem tagadta meg, de a felperessel nem kívánt szerződni, mert nem akarta felvállalni az ezzel kapcsolatos kockázatokat. Az R. nem követelte meg az IVF tevékenység feltételeként azt, hogy a 15 percen belüli fekvőbeteg ellátást háttérintézményi megállapodással biztosítsák, elegendő lett volna tehát az is, ha a felperes arra hivatkozik a hatóság előtt, hogy a 15 percen belüli fekvőbeteg ellátás az ellátási kötelezettséggel rendelkező KÖZPONT útján biztosított. Fekvőbeteg ellátásra irányuló háttérintézményi megállapodást kizárólag az egynapos sebészeti és a kúraszerűen végezhető ellátások szakmai feltételeiről szóló 16/2002. (XII. 12.) ESzCsM rendelet (a továbbiakban: Egynapos Sebészeti Rendelet) 3. § (2) bekezdés eb) pontja írt elő, ez azonban csupán 45 percen belüli elérést követelt meg, amelynek a felperes megfelelt, hiszen a KÓRHÁZZal háttérintézményi megállapodást kötött. Ennek ellenére a hatósági eljárás során ezt a megállapodást sem csatolta, mint ahogy nem pótolta a hatóság által előírt egyéb hiányosságokat sem. A hatóságnak valójában nem is volt lehetősége döntenie a felperes kérelméről, mert a hatósági eljárás szünetelés folytán megszűnt. Mivel pedig a működési feltételek fennállását kizárólag a hatóság és az ő határozatát felülvizsgáló közigazgatási bíróság vizsgálhatta volna meg, a felperes nem hivatkozhat arra, hogy a működési engedélyt a

megállapodás hiánya miatt nem kapta meg. A felperes kárát a saját felróható közrehatása okozta, mert a beruházásának megkezdése előtt nem érdeklődött arról, hogy a KÖZPONT hajlandó-e szerződést kötni vele. Bizonyítatlan és alaptalan a felperes követelésének összecszerűsége is.

[9] Az alperes az ellenkérelmében elutasítani kérte a másodlagosként előterjesztett vagylagos kereseteket is. Megismételte azt az érvelését, amely szerint a kárt a felperes önhibája okozta, azért nem kapott ugyanis működési engedélyt, mert a hatósági eljárásban nem tett eleget a hiánypótlási és nyilatkozattételi kötelezettségének. A felperest nem hitegette, nem biztatta, hanem épp ellenkezőleg: egyértelművé tette számára, hogy nem kíván vele háttérintézményi szerződést kötni. Bár szóba került köztük, hogy oktatási-kutatási területen együttműködnének, utóbb e körben sem kötöttek megállapodást. A jogszabályváltozásról nem tudott, de arról a felperes nem is érdeklődött nála. A felek között nem folytak szerződéskötési tárgyalások, így az ennek során fennálló tájékoztatási kötelezettségét nem sérthette meg, mint ahogy biztatási kár címén sem tartozik a felperes felé.

[10] Az elsőfokú bíróság a fellebbezett ítéletével a keresetet elutasította és kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 14 092 314 Ft perköltséget.

[11] A határozatát azzal indokolta, hogy az alperes KÖZPONT az egyetem szervezeti egységeként 2020. december 31-ig nem rendelkezett jogi személyiséggel, ezért a felperes a követeléseit az alperessel szemben érvényesíthette. E követelések azonban nem foghattak helyt. A kereset ugyanis mindhárom jogcímen azon kár megtérítésére irányult, amely a felperest abból eredően érte, hogy a működését – hatósági engedély hiányában – 2020. január 1-én nem tudta megkezdeni. Azt azonban nem bizonyította, hogy a működési engedély megszerzésének egyetlen akadálya az alperessel kötött háttérintézményi megállapodás hiánya volt, mert az engedély kiadása érdekében indított közigazgatási eljárás szünetelés folytán érdemi döntés nélkül fejeződött be. Ennek a ténynek pedig nem a közrehatás, hanem az okozati összefüggés körében volt jelentősége, hiszen a működési engedély kiadása iránti kérelem elbírálása nélkül nem lehetett megállapítani, hogy a felperes akkor sem kapott volna működési engedélyt, ha az alperessel kötött háttérintézményi megállapodást nem nyújtja be a hatóságnak, a többi hiányosságot viszont pótolja. A bírói gyakorlat szerint a polgári jogi felelősséget elbíráló bíróság nem vehette át a közigazgatási hatóság jogkörét és nem dönthette el helyette, hogy fennálltak-e a működési engedély kiadásának feltételei (EBH2000.199, BH2002.184.). Mindez jelen esetben azért igényelt volna mérlegelést, mert a felperes nem pótolta a hatóság és a HRB által felsorolt egyéb hiányosságokat, nem csatolta a KÓRHÁZZal kötött háttérintézményi megállapodását és nem hivatkozott arra sem, hogy az alperes KÖZPONTja 15 percen belül elérhető, amely nemcsak az ellátási területén lakóhellyel rendelkező betegeket köteles ellátni, hanem minden rászorulóknak sürgősségi ellátást köteles nyújtani. Nem lehetett megállapítani azt sem, hogy a hatóság milyen jogszabályi rendelkezés alapján írta elő a 15 percen belüli fekvőbeteg ellátás igazolásához háttérintézményi megállapodás csatolását, hiszen ilyen rendelkezést az R. nem tartalmazott, azt csupán az Egynapos Sebészeti Rendelet követelte meg. Mivel azonban a közigazgatási eljárás bizonyítás nélkül ért véget, nem lehet megállapítani, hogy ezeket a körülményeket a hatóság miként mérlegelte volna, így a felperes nem bizonyította, hogy a működési engedély kiadásának egyetlen akadálya az alperessel kötött háttérintézményi megállapodás hiánya volt, ezért egyik keresete sem foghatott helyt.

[12] A másodlagos kereset ugyanakkor azért is alaptalannak bizonyult, mert a felek között nem folytak érdemi szerződéskötési tárgyalások, ezért az alperest a Ptk. 6:62. § (5) bekezdése alapján nem terhelte tájékoztatási kötelezettség, így a tervezett jogszabályváltozásról sem volt köteles értesíteni a felperest, erről nem is tudhatott. A felperes a Ptk. 6:587. §-a alapján biztatási kár megtérítését sem követelhetette, mert tudta, hogy a KÖZPONT vezetőjének hatáskörébe tartozik a megállapodás megkötése, a rektort csak közbenjárás érdekében kereste fel, az pedig, hogy a rektor vállalta, hogy eljár a szerződéskötés érdekében, még nem jelentette azt, hogy a szerződés létre is jön. Azt ugyanakkor, hogy a rektor kifejezetten megígérte volna a felperesnek a szerződés megkötését, a felperes nem bizonyította.

[13] Erre tekintettel az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperest az alperes által felszámított elsőfokú jogi képviselői munkadíjból álló perköltség megfizetésére.

[14] Az alperes a fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet kereset szerinti megváltoztatását, másodlagosan pedig annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú ítélet sérti az R-t, az Egynapos Sebészeti Rendelet 3. § (2) bekezdés eb) pontját, az egészségügyi szolgáltatás gyakorlásának általános feltételeiről, valamint a működési engedélyezési eljárásról 96/2003. (VII.15.) Korm. rendeletet (a továbbiakban: Kr.), az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 44. §-át, a Ptk. 6:62. és 6:587. §-ait, továbbá a Pp. 266. § (1), 268. § (1), 342. § (1) bekezdéseit és a 279. §-át.

[15] Ennek oka az, hogy az alperes az ellenkérelmében nem hivatkozott az okozati összefüggés hiányára, csak a közrehatásra. Erre tekintettel az elsőfokú bíróság túlterjeszkedett az ellenkérelmen akkor, amikor megállapította, hogy az okozati összefüggés nem áll fenn, mert nem bizonyítható, hogy az alperessel kötött háttérintézményi megállapodás csatolása esetén megkapta volna a működési engedélyt. Bár az elsőfokú ítélet szerint a bíróság nem vehette át a hatóság hatáskörét, ezt mégis megtette, mert úgy foglalt állást, hogy az R. alapján nem kellett volna benyújtania a hatósághoz az alperessel kötött háttérintézményi megállapodást, hanem elegendő lett volna, ha igazolja, hogy 15 percen belül elérhető a fekvőbeteg ellátás. Ez az érvelés azonban téves. Az Egynapos Sebészeti Rendelet 3. § (2) bekezdés eb) pontja ugyanis az egynapos sebészet feltételeként 45 percen belül elérhető fekvőbeteg ellátást követelt meg, amelynek igazolásához szerződés csatolását írta elő. Ehhez képest az R. az IVF tevékenység feltételeként 15 percen belüli fekvőbeteg háttér biztosítását követelte meg, amelyet kizárólag a fekvőbeteg ellátást végző egészségügyi szolgáltatóval kötött megállapodással lehetett igazolni, más bizonyítási módot ugyanis az elsőfokú bíróság maga sem nevezett meg. Az alperessel történő szerződéskötés azért sem volt elkerülhető, mert enélkül az alperes nem lett volna köteles ellátni a társadalombiztosítással nem rendelkező külföldi állampolgárokat és azokat a magyar állampolgárokat, akik nem az ellátási területén laknak. A szerződés csatolását a hatóság és a HRB is előírta, amely szintén azt igazolja, hogy az elsőfokú ítélet jogsértő.

[16] A Kr. 7. § (1), 11. § (1) és (7) bekezdései alapján a hatóság csak azt vizsgálhatta, hogy fennállnak-e az IVF tevékenység minimumfeltételei. Ennek során alkalmaznia kellett az Ákr. 44. és 47. §-ait, amelyek szerint csupán egyszer lehetett kiadni hiánypótlási felhívást, az

eljárást pedig e felhívás teljesítésének elmulasztása esetén meg kellett szüntetni. Mindez azt is jelenti, hogy amennyiben pótolta volna a hatóság által felsorolt hiányosságokat, a működési engedélyt akkor is ki kellett volna adni, ha e felhívások nem voltak jogszerűek. A HRB szakmai véleményét is félreértelmezte az elsőfokú bíróság, az ugyanis alapvetően pozitív értékelést tartalmazott, hiszen megállapította, hogy az IVF tevékenység megkezdésének tárgyi feltételei megvalósultak. Bár egyes tájékoztatókkal kapcsolatban kiegészítéseket is szükségesnek tartott, ez nem tartozott a hatáskörébe, ezért ezek teljesítése nem befolyásolta a működési engedély kiadását. Az egyetlen érdemi hiányosság tehát csak az alperessel kötött háttérintézményi megállapodás hiánya volt, a felelősségbiztosítási szerződés ugyanis a közigazgatási iratok tanúsága szerint a hatóság rendelkezésére állt, a többi formális hiányosságot pedig könnyedén pótolni lehetett. Erre tekintettel az elsőfokú bíróságnak azt kellett volna megállapítania, hogy a háttérintézményi megállapodás csatolása esetén megkapta volna az engedélyt, hiszen mindezt az alperes maga sem vitatta. Az ezzel ellentétes következtetés tehát sérti a Ptk. 6:519. és 6:520. §-ait, valamint a Pp. 266. § (1), 268. § (1) bekezdéseit és a 279. §-át.

[17] Az elsőfokú bíróságnak együttesen kellett volna vizsgálnia a kártérítési felelősség feltételeinek fennállását, ezért értékelnie kellett volna az alperes magatartásának jogellenességét is, amely abban nyilvánult meg, hogy azért nem járult hozzá a megállapodás megkötéséhez, mert maga kívánt IVF tevékenységet folytatni. Mindez a VERSENYHIVATAL (a továbbiakban: GVH) állásfoglalása szerint gazdasági erőfölénnyel történő visszaélésnek minősül, mert megakadályozta egy másik szereplő piacra lépését. Az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta azokat a bizonyítékokat is, amelyek alátámasztották, hogy a működési engedély kiadásának egyéb feltételei fennálltak. Erre tekintettel kizárólag az lehetett volna kérdéses, hogy a működését valóban meg tudta volna-e kezdeni 2020. január 1-én vagy csak egy-két hónappal később, ez azonban legfeljebb a késedelmi kamatigényét befolyásolhatta, a követelésének jogalapját nem. Az elsőfokú ítélet sérti a Pp. 342. § (1) bekezdését is, mert olyan tény miatt utasította el a keresetet, amelyre az alperes nem hivatkozott. Kizárólag azt állította ugyanis, hogy a beruházás megkezdése előtt meg kellett volna győződnie az alperes szerződéskötési szándékáról, azt azonban nem tette vitássá, hogy a megállapodás megkötése esetén működési engedélyt szerzett volna. Mindezt a rendelkezésre álló bizonyítékok tükrében nem is vitathatta volna.

[18] Jogsértő a másodlagos kereset elutasítása is. Az alperes ugyanis 2019 júniusától 2021. április 7-ig nem adott érdemi választ arra, hogy miért nem írja alá a felek által szóban letárgyalt szerződéstervezetet, ezért megsértette a Ptk. 6:62. §-át. Ez volt a másodlagos keresetként benyújtott egyik vagylagos követelésének elsődleges alapja, arra ugyanis, hogy az alperes nem tájékoztatta őt a várható jogszabályváltozásról, csak az alperes perfelvételi nyilatkozatainak ismeretében hivatkozott. A rektor nem hozta a tudomására azt sem, hogy a háttérintézményi megállapodás megkötése nem az ő hatásköre, hanem arról a KÖZPONT vezetője és a Szenátus jogosult dönteni, bár az alperes ezen állításait a rendelkezésre álló bizonyítékok nem támasztották alá. Erre tekintettel az alperes kártérítési felelőssége a Ptk. 6:62. § (5) bekezdése alapján is fennállt.

[19] Tévesen utasította el az elsőfokú bíróság a Ptk. 6:587. §-a alapján előterjesztett másodlagos keresetet is, mert nem vette figyelembe a felek törvényes képviselőinek egyező nyilatkozatait, valamint az egymásnak megküldött szerződéstervezeteket. A rektor a szóbeli megbeszélések során nem hivatkozott arra, hogy e megállapodás megkötése nem tartozik az ő hatáskörébe. Amennyiben viszont a rektor valóban nem volt jogosult a szerződés aláírására,

akkor munkáltatóként utasíthatta volna a KÖZPONT vezetőjét, hogy a megállapodást kösse meg. Alappal bízott tehát abban, hogy az alperes háttérintézményi megállapodást fog kötni vele. A rektor a per során úgy nyilatkozott, hogy a szerződéskötésre vonatkozó döntés a Szenátus hatáskörébe tartozott, a kabinetfőnöke viszont azt vallotta, hogy minderről a KÖZPONT vezetője volt jogosult dönteni. Ezeket az ellentmondásokat az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe, mint ahogy nem értékelte azt sem, hogy a szerződéskötés nem orvosszakmai kérdés, ezért az nem tarthatott a KÖZPONT elnökére. Erre tekintettel sérti a Ptk. 6:587. §-át és a Pp. 279. §-át az elsőfokú ítélet azon megállapítása, amely szerint ő tudott arról, hogy a háttérintézményi megállapodás megkötéséről nem a rektornak, hanem a KÖZPONT vezetőjének kellett döntenie. A rektornak utasítási és aláírása joga volt, ennek ellenkezőjéről pedig a szerződéskötési tárgyalások során nem tájékoztatta őt, mint ahogy arról sem, hogy a KÖZPONT elnöke nem akar szerződést kötni. Épp ellenkezőleg: a rektor intézkedésre kérte fel a kabinetvezetőt, így ő maga indította el az aláírási eljárást, alappal bízott tehát abban, hogy a beruházását befejezheti, mert a működési engedélyt meg fogja kapni.

[20] Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Egyetértett annak indokaival, amelyeket azzal egészített ki, hogy az okozati összefüggés hiányára több beadványában is hivatkozott, ezért a fellebbezett határozat nem sérti a Pp. 342. §-át. Az elsőfokú bíróság nem gyakorolt közigazgatási jogkört és helyesen járt el akkor is, amikor az okozati kapcsolat hiánya miatt nem foglalkozott a kártérítés egyéb feltételeivel, amelyek egyébként szintén nem álltak fenn. A felperes csak az érdemi tárgyalási szakban ismerte el, hogy háttérintézményi megállapodást kötött a KÓRHÁZZal, amelyet be kellett volna csatolnia a hatósági eljárás során. Mivel ezt elmulasztotta, nem igazolta, hogy az engedély megszerzése érdekében minden elvárhatót megtett, ez pedig – az okozati összefüggés hiánya miatt – kizárta az elsődleges és másodlagos kereseteinek alaposságát. Azt, hogy e szerződés elegendő lett volna-e a működési engedély kiadásához, az elsőfokú bíróság nem vizsgálhatta, hiszen – a bírói gyakorlatnak megfelelően – nem vonhatta el a hatóság hatáskörét.

[21] A felperes a fellebbezési ellenkérelemre tett észrevételében fenntartotta a fellebbezését, amelyet azzal egészített ki, hogy a KÓRHÁZZal kötött megállapodását azért nem csatolta a hatósági eljárás során, mert azt 15 percen belül nem lehetett elérni, ezt pedig a perben igazolta is. Az elsőfokú bíróságnak vizsgálnia kellett volna, hogy az egyéb hiányosságok pótolhatóak voltak-e és a működési engedélyt megkapta volna-e, erre a kérdésre pedig egyértelműen az a válasz, hogy igen.

[22] Az ítéltábla a fellebbezés elbírálása során a Pp. 370. § (1) bekezdése alapján nem lépte át a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátait, nem észlelt ugyanis olyan – a fellebbezésben nem hivatkozott – eljárási szabálysértést vagy téves anyagi pervezetést, amely erre okot adott volna [Pp. 370. § (2)-(4) bekezdései]. Erre tekintettel kizárólag abban foglalt állást, hogy a fellebbezésben írt okok miatt teljesíthető-e valamelyik fellebbezési kérelem. Ennek eredményeként a fellebbezést alaptalannak találta, az elsőfokú bíróság ugyanis nem követte el a felperes által felsorolt eljárási szabálysértéseket, a tényállást pedig a bizonyítékok logikus és okszerű mérlegelése alapján helyesen állapította meg és abból anyagi jogszabálysértés nélkül következtetett arra, hogy nem foghat helyt sem az elsődleges, sem pedig a másodlagos kereset. Az ítéltábla túlnyomórészt egyetértett az általa kifejtett indokokkal is, amelyeket az alábbiak szerint csupán kismértékben kellett pontosítani.

[23] Ahogy azt az elsőfokú ítélet is helyesen tartalmazza: a felperes az elsődleges és a másodlagos keresetében is azon kárának megtérítésére kérte kötelezni az alperest, amely abból eredően érte őt, hogy a működését nem tudta megkezdeni. Mivel ennek közvetlen oka nem vitásan az volt, hogy nem rendelkezett működési engedéllyel, az ebből eredő kárát – mind az elsődleges, mind pedig a másodlagos keresetben foglalt jogcímeken – kizárólag akkor háríthatta át az alperesre, ha igazolja az alperes sérelmezett magatartása (a gazdasági erőfölénnyel való visszaélés, a tájékoztatási kötelezettség megszegése, a biztatás ellenére megtagadott szerződéskötés) és a működési engedély hiánya közötti okozati kapcsolatot. Bár az elsőfokú bíróság valóban azt állapította meg, hogy ezt az okozati összefüggést a felperes nem igazolta, e következtetést – a fellebbezési érveléssel ellentétben – nem arra alapította, hogy a felperes az alperessel kötött háttérintézményi megállapodás csatolása esetén sem kapott volna működési engedélyt. Az elsőfokú döntés ugyanis azon alapult, hogy a hatósági eljárás a működési engedély kiadása iránti kérelem elbírálása nélkül fejeződött be, ezért a hatóság nem mérlegelte, hogy fennálltak-e a működési engedély kiadásának feltételei. Mivel pedig e mérlegelést az elsőfokú bíróság nem végezhetett el a hatóság helyett, nem lehetett megállapítani, hogy a felperes működési engedély kiadása iránti kérelme alapos lett volna-e. Nemcsak az volt tehát bizonyítatlan, hogy a felperes a háttérintézményi megállapodás csatolása esetén mindenképp működési engedélyt kapott volna, hanem az is, hogy a működési engedély iránti kérelmet a háttérintézményi megállapodás csatolása nélkül mindenképp elutasították volna. Az ebből eredő bizonyítatlanság következményeit pedig az okozati összefüggés igazolására köteles felperesnek kellett viselnie.

[24] Ez az elsőfokú döntés a fellebbezési érveléssel ellentétben nem sérti a Pp. 342. § (1) bekezdését, az elsőfokú bíróság ugyanis nem terjeszkedett túl az ellenkérelemn. Ennek oka az, hogy az alperes mindvégig kifejezetten vitatta az okozati összefüggés fennállását, hiszen kinyilvánította, hogy a kár kizárólag a működési engedély hiánya és a felperes saját felróható magatartása miatt következett be (6. sorszámú ellenkérelem 6. oldal utolsó, 9. oldal 1. és utolsó bekezdései); a felperes nem bizonyította, hogy a szerződés csatolása esetén engedélyt kapott volna, hiszen a hatósági felhívásban foglalt egyéb hiányosságokat sem pótolta, továbbá nem hivatkozott a hatóság előtt arra sem, hogy a 15 percen belüli fekvőbeteg ellátás erre irányuló szerződés nélkül is elérhető (37. sorszámú ellenkérelem-változtatás 5., 14., 15-17., 67., 69., 70-75. pontjai); a felperes nem kapott elutasító hatósági határozatot, mert az eljárás szüneteléssel szűnt meg (45. sorszámú perfelvételi nyilatkozat 34. pontja); ezt a hiányosságot pedig jelen perben nem lehet pótolni, mert a bíróság nem vonhatja el a hatóság hatáskörét, így nem mérlegelheti helyette az engedély kiadásának feltételeit (64. sorszámú beadvány teljes egésze). Mivel pedig az elsőfokú bíróság a keresetet elutasító döntését ezekre az érvekre alapította, nemcsak az ellenkérelemben foglalt (negatív) jogállításon (az okozati összefüggés hiányán) nem terjeszkedett túl, hanem az alperes által előadott jogi érvelésen sem, így az ezzel ellentétes fellebbezési hivatkozás nem foghatott helyt.

[25] Alap nélkül állította a felperes azt is, hogy az elsőfokú bíróság fenti érvelése érdemben sem helytálló. Az elsőfokú ítéletben helyesen felhívott bírói gyakorlat szerint ugyanis a kártérítési keresetet elbíráló polgári bíróság nem vehette át a közigazgatási hatóság hatáskörét (EBH2000.119., BH2002.184., BDT2002.564.), nem foglalhatott tehát állást olyan kérdésekben, amelyek eldöntése a hatóság hatáskörébe tartozott. E jogelv annyira szigorú, hogy annak alkalmazását kizárólag olyan kivételes körülmények fennállása esetén lehetett volna mellőzni, amelyek a sérelmezett magatartás és a kár közötti okozati összefüggést minden további mérlegelés nélkül egyértelművé teszik (Debreceni Ítéltábla .../4., Kúria

.../5.). Ilyen kivételes körülmények azonban jelen esetben nem álltak fenn, épp ellenkezőleg: a működési engedély kiadása iránti kérelem elbírálásához széleskörű mérlegelés lett volna szükséges, amelyet a kártérítési keresetet elbíráló polgári bíróság nem végezhetett el a hatóság helyett.

[26] Ahogy ugyanis azt az elsőfokú ítélet helyesen tartalmazza: a hatóság nemcsak a 15 percen belül elérhető fekvőbeteg ellátás biztosítására kötött szerződés csatolására hívta fel a felperest, hanem más hiányosságok pótlására is. A felperes azonban a hatósági eljárás során ez utóbbi hiányokat nem pótolta, mint ahogy nem hivatkozott arra sem, hogy a kérelme e körben nem volt hiányos, mert a hatóság által kért többi adatot/okiratot már benyújtotta. Erre tekintettel a hatóság nem mérlegelhette, hogy a többi hiányosság fennáll-e, ezt a mérlegelést pedig a kártérítési keresetet elbíráló polgári bíróság sem végezhetett el a hatóság helyett, mert ezzel elvonta volna annak hatáskörét. Emiatt a felperes nem tudta igazolni – az alperes tagadásával szemben (37. sorszámú ellenkérelem-változtatás 5. pontja) – azt a tényállítást, hogy az alperessel kötött háttérintézményi megállapodás csatolása esetén mindenképp működési engedélyt kapott volna.

[27] Helyesen állapította meg azonban az elsőfokú bíróság azt is, hogy ezen állítás ellenkezője is bizonyítatlan maradt, hiszen azt sem lehetett tisztázni, hogy a hatóság az alperessel kötött háttérintézményi megállapodás csatolása nélkül mindenképp elutasította volna-e a felperes működési engedély iránti kérelmét. A hatóság nem jelölte meg ugyanis, hogy melyik jogszabályi rendelkezés alapján hívta fel a felperest olyan megállapodás csatolására, amely a 15 percen belül elérhető fekvőbeteg ellátást biztosítja, nem volt tehát megállapítható, hogy az R-t vagy az Egynapos Sebészeti Rendeletet alkalmazta-e. Amennyiben az R. melléklete alapján adta ki ezt a hiánypótlási felhívást, a felperes hivatkozhatott volna arra, hogy az nem követeli meg háttérintézményi megállapodás megkötését a 15 percen belüli fekvőbeteg ellátás biztosításához. Előadhatta volna továbbá, hogy az alperes KÖZPONTja 15 percen belül elérhető, ott pedig nemcsak az ellátási területén élő, társadalombiztosítással is rendelkező betegek fekvőbeteg ellátása biztosított, hanem bárkié, aki sürgősségi ellátásra szorul. Abban az esetben viszont, ha a hatóság az Egynapos Sebészeti Rendelet 3. § (2) bekezdés eb) pontját alkalmazta, a felperes érvelhetett volna azzal, hogy ez a jogszabályi rendelkezés ugyan valóban megköveteli egy háttérintézményi megállapodás csatolását, de kizárólag olyan fekvőbeteg ellátás biztosítása érdekében, amely 45 percen belül elérhető. Ennek a feltételnek pedig a felperes megfelelt, amelyet a KÓRHÁZZal kötött szerződésének csatolásával a hatóság felé is igazolhatott volna. Azt ugyanakkor, hogy ezek az érvek elegendőek lettek volna-e a működési engedély kiadásához az alperessel kötött háttérintézményi megállapodás csatolása nélkül is, kizárólag a hatóság mérlegelhette volna, ezt a jogkörét ugyanis a kártérítési keresetet elbíráló polgári bíróság nem vonhatta el.

[28] A működési engedély iránti kérelmet elbíráló hatósági határozat hiányában tehát az elsőfokú bíróság és az ítéltábla is csak annak megállapítására szorítkozhatott, hogy a felperes nem bizonyította az alperes sérelmezett magatartása (a gazdasági erőfölénnyel való visszaélés, a tájékoztatási kötelezettség megszegése, a biztatás ellenére megtagadott szerződéskötés) és a működési engedély hiánya közötti okozati kapcsolatot. Mindez önmagában is kizárta, hogy a felperes az általa előadott jogcímeken átháríthassa az alperesre a működése megkezdésének elmaradásából eredő kárát, ezért nem kellett megvizsgálni, hogy fennállnak-e az elsődleges és a másodlagos kereset tárgyát képező követelések további jogszabályi feltételei. Nem kellett tehát állást foglalni abban, hogy az alperes rendelkezett-e

erőfölénnyel a releváns piacon, és ha igen, a szerződéskötés megtagadásával visszaélt-e az erőfölényével, ezért az ezzel ellentétes fellebbezési érvelés nem foghatott helyt. Nem volt szükség továbbá annak vizsgálatára sem, hogy az alperesnek a Ptk. 6:62. § (1) bekezdése alapján volt-e tájékoztatási kötelezettsége a felperes felé, és ha igen, az mire terjedt ki, valamint nem kellett választ adni azokra a kérdésekre sem, hogy az alperes szervezetén belül kinek a hatáskörébe tartozott a megállapodás megkötése, mindezt tudta-e a felperes akkor, amikor a rektorhoz fordult, a rektor pedig közbenjárt-e a szerződés megkötése érdekében, és ha igen, milyen módon. Erre tekintettel az ítéltábla mellőzte az elsőfokú ítéletből az ezzel kapcsolatos megállapításokat, így nem bírálta el az e körben előterjesztett irreleváns fellebbezés érveket sem. Ezen kérdéseknek ugyanis csak akkor lett volna jelentősége, ha a felperes igazolta volna, hogy az alperessel kötött háttérintézményi megállapodás csatolása esetén mindenképp működési engedélyt kapott volna, enélkül pedig az engedélyhez semmiképp sem jutott volna hozzá. Mivel azonban mindezt – a működési engedély kiadása iránti kérelmét széleskörű mérlegelést követően elbíráló hatósági határozat hiányában – nem tudta bizonyítani, az elsőfokú bíróság jogszabálysértés nélkül utasította el a keresetét.

[29] A kifejtett okok miatt az ítéltábla az elsőfokú ítéletet a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján – az indokolás csekély mértékű pontosítása mellett – helybenhagyta.

[30] A felperes a másodfokú eljárásban is peresztes lett, ezért az általa felszámított perköltséget maga viseli [Pp. 83. § (5) bekezdése].

[31] Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében a másodfokú eljárásban felmerült ügyvédi munkadíját a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet (a továbbiakban: rÜkr.) 3. § (2) és (5) bekezdéseire utalással számította fel. A Kúria Polgári Kollégiumának 2025. február 25-i tanácselnöki értekezletén elfogadott jogértelmezésre is figyelemmel azonban a jelen másodfokú eljárásban a perköltségként figyelembe vehető ügyvédi munkadíj összegét a 17/2024. (XII.9.) IM rendelet (a továbbiakban: Ükr.) alapján kellett megállapítani, mivel a felperes a fellebbezését (a másodfokú eljárást megindító beadványát) az Ükr. hatályba lépése után terjesztette elő [Ükr. 7. §]. Bár a jogszabály téves megjelölése nem képezte akadályát annak, hogy az ítéltábla a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján a másodfokú eljárásban is peresztes felperest kötelezze az alperes által felszámított ügyvédi munkadíj megfizetésére, annak mértékét csupán olyan összegben határozhatta meg, amelyet az alperes megjelölt [Pp. 82. § (3) bekezdése]. Ezért az ítéltábla az alperesnek járó másodfokú ügyvédi munkadíj összegét az Ükr. 3. § (1) bekezdés c) pontja és 5. § (1) bekezdése alapján csupán az általa felszámított összegben határozta meg.

Debrecen, 2026. április 2.

Dr. Molnár Tibor Tamás s.k. a tanács elnöke – előadó bíró, Dr. Szűcs Lajos s.k. bíró, Szilágyiné dr. Karsai Andrea s.k. bíró